RUSKI INWALID

No 81.

SOBOTA. 5 Kwietnia. 1819 r.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Treść. Wiadomości Kraiowe: Królestwo Polskie. Wiadomości Zagraniczne: Niemcy.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

Królestwo Polskie.

z Warszawy, 27 Marca.

Instrukcya

Wydana przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości dla Kontraktów Woiewódzkich, w celu wykonania podług iednostaynych wzorów Artykułów 140, 141, 142, 143 i 144 *Prawa Seymowego o Hipotekach.*

Kodex Cywilny obowięzuie przedaiącego maiątek nieruchomy, w szacunku zupełnie niezaspokoionego, i chcącego zabezpieczyć sobie pierwszeństwo hipoteki względem resztuiącego szacunku, aby kontrakt przedaży podawał do xiąg hipotecznych; ale nie obowięzuie nabywcę maiątku nieruchomego do obiawienia swego tytułu nabycia w tychże xięgach.

Kodex Cywilny upoważnia tak zwane tayna hipoteki, które, choćby do xiąg hipotecznych wpisanemi nie były, obciążaią iednak maiątek nieruchomy. — Nie można zatem z xiąg hipotecznych, podług przepisów Kodexu prowadzonych, żadney pewney wyczytać wiadomości, kto iest właścicielem maiątku nieruchomego, zwłaszcza, gdy szacunek przez kupuiącego całkiem zapłaconym został, i iakiemi wierzytelnościami obciążonym iest tenże maiątek.

Prawo o ustaleniu własności dóbr nieruchowych, o przywileiach i hipotekach na Seymie 1818 r. uchwalone, zamyka w sobie pomiędzy innemi celami i ten, aby xięgi hipoteczne były zupełnym zbiorem wszelkich aktów tyczących się nie tylko własności dóbr nieruchomych, ale i stanu ich obciążenia.

Nim te akta w różnych epokach, i pod powagą różnych praw, i w różnych ięzykach sporządzone, z upłynieniem terminu prekluzyynego, dla każdego Woiewództwa wyznaczonego, odnowionemi, i w iedne xięgi kraiowe połączonemi będą, chciało mieć prawo Seymowe, aby przed nadeyściem ieszcze tey chwili wiadomość o nich z xiąg hipotecznych, iakie dochowanemi zostały z epoki różnych Rządów, cząstkowo czerpaną była; a w czem też xięgi niedokładną wiadomość obeymuią, aby takowa przez dodatkowe składanie aktów uzupełnioną została, ile

to się stać może przed upłynieniem terminu prekluzyynego.

Ku osiągnieniu tego celu zmierzaią przepisy artykułów 140, 141, 142, 145 i 144 wspomnionego prawa Seymowego. Chcąc, aby te wykonywanemi były podług iednostaynych wzorów, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości następuiącą dla Konserwatorów hipoteki wydaie instrukcyą, mieszcząc w niey oraz niektóre objaśnienia, które służyć maią dla Konserwatorów aby ci oświeconemi byli o istotney dążności dopiero wspomnionych artykułów prawa, bynaymniey nienaruszaiąc niepodległego w zastosowaniu prawa do przypadków zdania Magistratur Sądowych.

Artykuł 1.

Przepisy ściągaiące się do wykonania Artykułu 140 Prawa Seymowego, następuiącey treści:

„W częściach kraiu ulegaiących porządkowi hipotek Pruskich, wszelkie czynności poprzedzaiące zaprowadzenie praw konstytucyynych Xięztwa Warszawskiego, które podane zostały do rejestratury hipoteczney, maią pierwszeństwo od daty owczasowego podania. Każda strona interessowana, któraby niebyła zapewnioną iż czynność do rejestratury podana wciągniętą została do xiąg hipotecznych, obowiązaną iest oświecić się w biórze Konsarwatora hipotek o skutku podania, i żądać, albo uskutecznienia wpisu podług przepisanego porządku, albo oddania na powrót dokumentu, na którym, prócz zapisaney prezentaty i numeru dawnego dziennika, Konserwator położy numer swego rejestru literami, i podpisze się. Reiestr takowych zawartych przed epoką praw konstytucyynych Xięztwa Warszawskiego, a niewpisanych czynności, powinien bydź okazany przez Konserwatora każdemu, maiącemu potrzebę oświecenia się o stanie hipotek, poprzedzaiących rzeczoną epokę.

Powszechna rewizya archiwów hipotecznych, która poprzedziła epokę Seymową, miała szczególniey ten cel, aby przygotować wiadomość o wszelkich w artykule 140 wymienionych, a do xiąg hipotecznych ieszcze niewniesionych czynnościach. Łatwo więc Konserwatorowie utworzyć mogą reiestr nakazany artykułem 140. Rejestr ten napisany na papierze niestęplowym, którego stronnice zaznaczonemi bydź powinny przez Prezesa Trybunału, lub osobę przez niego wyznaczoną, składać się ma z następuiących rubryk;

a. Prezentata aktu.
b, Numer dawnego dzieńnika.
c. Numer nowago reiestru.
d. Treść aktu.
e. Nieruchomość, którey się akt dotycze.
f. Powiat, w którym iest położoną.
g. Uwagi.

Przy końcu reiestru sporządzony będzie summaryusz porządkiem alfabetycznym podług nazwiska dóbr wieyskich, i po miastach podług nazwiska ulic, w których znowu rozróżnić należy liczby domów.

Jeżeli strony interessowane żądać będą wpisania do xięgi hipoteczney tych dawniey podanych aktów, w tym względzie zachować należy postępowanie przepisane w instrukcyi hipoteczney z dnia 21 Września 1809 r.

Jeżeli żądać będą zwrotu aktu, Konserwator postąpi sobie podług przepisów artykułu 140, i nic więcey żądać nie będzie za wpisanie do nowego rejestru i wydane zaświadczenie względem numeru, pod którym ten akt w nowym rejestrze wpisanym został, nad złotych polskich dwa.

Jeżeliby strony nie żądały ani wpisania do xiąg, ani zwrotu podanych do hipoteki aktów, wtedy te zostawać będą w depozycie u Konserwatora. Również zostawać będą w depozycie akta, których oryginały są w aktach hipotecznych, a które się dotyczą kilku stron; tych tylko kopie wydawać będzie Konserwator stronie interessowaney. Obligi oryginalne tylko wierzycielowi wydawanemi bydź mogą.

Artykuł 2.

Przepisy ściągaiące się do wykonania Artykułu 141 Prawa Seymowego, następuiącey treści

„Przepisy poprzedzaiącego artykułu stosuią się oraz do czynności pochodzących z epoki zaprowadzenia praw konstytucyynych Xięztwa Warszawskiego, skoro podanemi były do bióra Konserwatora przed uregulowaniem xiąg temże prawem nakazanych, o ileby się iuż nieznaydowały w tychże xięgach.

Oprócz reiestru w poprzedzaiącym artykule wspomnionego, sporządzonym będzie tym samym sposobem drugi reiestr dla zebrania niewniesionych ieszcze do xięgi hipoteczney czynności o których wspomina artykuł 141.

Jeżeli strony żądać będą zwrotu dokumentu, lub wcale się nie zgłoszą, postąpi sobie

Konserwator, iak iest wyżey przepisano. Jeżeli zaś strony żądać będą wpisu, zachować należy postępowanie kodexem cywilnym teraz obowiązuiącym przepisane, i wciągnąć też wpisy do xiąg w mysl Kodexu cywilnego założonych. Aby iednak z takowego wpisu, choć późniey uskutecznionego, okazywało się właściwie pierwszeństwo, strony podaiąc notę do Konserwatora podług przepisu artykułu 2148 Kodexu cywilnego, wyrażą w niey prezentatę aktu, numer danego dziennika, i numer nowego rejestru.

Artykuł 3.

Przepisy ściągaiące się do wykonania artykułu 142 Prawa Seymowego tey treści:

„Wszelkie tytuły do własności dóbr nieruchomych, pochodzące z epoki praw konstytucyynych Xięztwa Warszawskiego, lub z epoki Rządu Austryacko-Galicyyskiego, powinny bydź wniesionemi do xiąg Konserwatora hipotek z upłynieniem naydaley roku iednego od dnia ogłoszenia ninieyszego prawa. Po upłynieniu tego czasu, ten tylko będzie mocen zarządzać własnością dóbr nieruchomych, i przeciw takiemu tylko uczynione bydź mogą wpisy hipoteczne, którego xięga Konserwatora, iako właściciela wymieni.

Artykuł ten iest dalszym ciągiem poprzedzaiących, i do tego wspólnego dąży z niemi celu, aby uzupełnić akta hipoteczne z rożnych epok Rządu dochowane. Właściwie zaś ściąga się do uzupełnienia wiadomości o aktach względem nabycia dóbr nieruchomych, pod powagą praw Ausryacko-Galicyyskiego i Xięź: Warszw: zawartych. Nie iest tu mowa o zupełnem odnowieniu wszystkich takowych aktów, i połączeniu ich w nowe xięgi, bo iedno i drugie rozpocznie się dopiero z nadeyściem terminu prekluzyynego, ale o podaniu do xiąg hipotecznych aktów, które pochodzą z epoki tych praw, a o których ani xięgi, lub reiestra bądź za Rządu Austryacko-Galicyskiego, bądź pod powagą praw Xięztwa Warszawskiego utrzymywane, żadney ieszcze nie zawieraią wiadomości. Dopiero po podaniu tych tytułów mocnemi będą takowi, do xiąg dotąd ieszcze niewpisani, nabywcy zarządzać własnością dóbr przez siebie nabytych.

Że zaś tak podług przepisów Kodexu w artykule 1582 zawartych, iako też podług przepisów ustawy cywilney dla Galicyi zachodniey, kontrakt z podpisem prywatnym o kupno dóbr nieruchowych zawarty iest ważnym, przeto Konserwatorowie odmówić niemogą przyięcia takowych prywatnych kontraktów do hipoteki.

Artykuł 4.

Przepisy ściągaiące się do wykonania artykułu 143 prawa Seymowego tey treści:

„Od dnia ogłoszenia ninieyszego prawa, aż „do zaprowadzenia nowego porządku hipotecznego, wszelkie czynności między żyiącemi o własność dóbr nieruchomych zawierane, bydź powinny w formie urzędowey; a „dopóki nie zostały podane do bióra konserwatora i wciągnięte do reiestrów, uważane są iako stosuiące się do osób tylko, niestanowiące prawa rzeczowego.

Przepisy artykułu tego tyle się tyiko dotyczą konserwatorów, iż żadnych kontraktów o własność dóbr nieruchomych z podpisem prywatnym, od dnia ogłoszenia prawa seymowego zawieranych, do hipoteki przyymować nie mogą.

Artykuł 5.

Przepisy ściągaiące się do wykonania artykułu 144 Prawa Seymowego tey treści:

„Wszelkie tayne, czyli prawne hipoteki „pochodzące z epoki zaprowadzenia praw konstytucyynych Xięztwa Warszawskiego, aż do „dnia ogłoszenia ninieyszego prawa, powinny bydź wpisane do reiestrów hipotecznych „w przeciągu naydaley roku iednego, bez „obowiązku opłaty stępla, a od dnia ogłoszenia ninieyszego prawa, nie będą miały „mieysca hipoteki prawne, iak tylko z obowiązkiem wpisania ich do xiag.

Ponieważ prawo stanowi, w iakim sposobie hipoteki prawne do xiąg wpisanemi bydź powinny, a przepis powyższego artykułu zawiera istotnie tylko obowiązki dla tych których się hipoteka prawna dotycze, przeto niepotrzebuią konserwatorowie w tym względzie żadney instrukcyi; dosić im będzie wiedzieć, iż stosowne w tym względzie wyszły polecenia do Prokuratorów i Sądów Pokoiu.

Artykuł 6.

Przepisy względem wydawania wykazu hipotecznego w częściach kraiu, które zostawały pod porządkiem hipotek Pruskich.

Konserwatorowie wydaiąc wykaz całego stanu hipotecznego, powinni go podzielić na cztery części:

I. Wykaz stanu hipotecznego aż do ustania Rządu Pruskiego.

II. Wykaz stanu hipotecznego od ustania Rządn Pruskiego aż do 1 Maia 1808; i w tym to wykazie, co się tycze doku-

mentów ieszcze do hipoteki niewciągnionych, powinni umiescić wyciąg z reiestru podług artykułu 140 prawa Seymowego, przez nich sporządzić się mianego, lub zaświadczyć, iż z epoki tey niemasz żadnych dokumentów podanych do hipoteki.

III. Wykaz stanu hipotecznego od 1go Maia 1808 aż do założenia nowych xiąg w myśl Kodexu cywilnego, i instrukcyi hipoteczney z dnia 21 Września 1809. W tym wykazie, co do dokumentów nie wciągnionych do hipoteki, postąpią sobie iak iest pod liczbą drugą przepisano.

IV. Wykaz stanu hipotecznego od założenia nowych xiąg w mysl Kodexu Cywilnego, aż do daty wydanego wykazu.

Artykuł 7.

Przepis w tym samym przedmiocie względem części kraiu, które zostawały dawniey pod prawem Austryacko Galicyyskiem, Galicyą Nową zwanych.

Wykaz hipoteczny dóbr dawniey w tak zwaney Galicyi położonych, gdy ma bydź, ile możność tego dozwala, zbliżonym do zupełności, zamykać w sobie powinien trzy epoki:

I. Wykaz stanu hipotecznego z dawnych aktów Polskich.
Tu wyrazić należy, z iakiego rodzaiu aktów Polskich iest czerpany, od którego roku się poczyna, i z którym się kończy.

II. Wykaz stanu hipotecznego z aktów za Rządu Austryacko-Galicyyskiego utrzymywanych, aż do wprowadzenia hipoteki Nowey w myśl Kodexu Cywilnego.

III. Wykaz stanu hipotecznego z nowych xiąg w myśl kodexu cywilnego utrzymywanych, aż do daty wydanego wykazu.

Artykuł 8.

Przepis w tym samym przedmiocie względem części kraiu, które zostawały dawniey pod prawem Austryacko-Galicyyskiem, Galicyą Starą zwanych.

Wykaz hipoteczny dóbr dawniey w tak zwaney Starey Galicyi położonych zamykać w sobie będzie dwie epoki.

I. Wykaz stanu hipotecznego z Tabuli, która we Lwowie utrzymywaną była.

II. Wykaz stanu hipotecznego z nowych xiąg w myśl kodexu cywilnego utrzymywanych.

Jnstrukcya ninieysza ma bydź przesłaną do wszystkich sądów cywilnych dla wiadomości i udzielenia iey Konserwatorom, ma bydź oraz ogłoszoną przez Gazety Warszawskie; i Dzienniki wszystkich Województw.

Działo się na posiedzeniu Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości d. 20 Marca 1819.

Minister Prezyduiący
W. Sobolewski.
Sekretarz Jeneralny
J. Hankiewicz.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

Od brzegów Menu, 24 Marca.

Wydawca nowey gazety Sztutgardskiey (Kapitan *Zeiboldt*) wolnie i smiało się tłómaczył względem Stanu woyskowego. Wolność ta niepodobała się wielu osobom, które się temu powołaniu poswięciły. Kilka zatem znakomitych oficerów postanowiło w imieniu wszystkich woyskowych zanieść skargę do Króla i w skutek tego w adressie podanym do tronu domagało się o ustanowienie cenzury dla gazet i innych pism peryodycznych, a przynaymniey w artykułach tyczących się *woyskowości*, dodaiąc, że stan ten naybardziey powinien dbać o obronę honoru swoiego, i bardziey aniżeli iaki inny czuc wszelką przymówkę. A razem było ich życzeniem naymocnieyszem, aby pomienionego wydawcę wyzuć ze stopnia Kapitana. Na co Król od powiedział: »W Państwie moiem istnienie wolność druku. Wszystkie zatem uwagi do iakiego by się kolwiek takowe sciągały stanu i powołania, powinny bydz wspaniale puszczone w niepamięć, lub pogardzane ieżeli są fałszywemi, ieżeli zaś są głosem prawdy, sprawiedliwość wymaga, aby każdy z nich korzystał. Co zaś do krzywd osobistych, te w sądach wyśledzone bydź powinny.«

PS. Z przyczyny Swiąt nadchodzących numer następuiący pisma naszego wyydzie w dniu 10 b. m. to iest w przyszły Czwartek.

W PETERSBURGU
w drukarni woienney Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEY MŚCI.